

Időközi beszámoló

III. év

2020. 10. 01. - 2021. 09. 30.

Projektazonosító:	K 18 128738	Támogató neve:	NKFIH
A projekt címe:	A pedagógusok folyamatos szakmai fejlődési modelljeinek vizsgálata a köznevelési rendszer, a szervezet és az egyén szintjén (MoTeL - Models of Teacher Learning)		
Témavezető:	Halász Gábor, a megvalósítás szakmai vezetője: Rapos Nóra		

Szakmai előrehaladás

A harmadik év kiemelt szakmai feladata az empirikus adatfelvételek megvalósítása és az első (gyors)elemzések elkészítése volt.

III. Empirikus adatfelvételek és az adatok feldolgozása, részelemzések (kvantitatív)

9. Iskolai kérdőíves intézményvezetői és pedagógus adatfelvételek

Az országos adatfelvételre 2020. október 12. és 2021. február 8-a között került sor. Az adatfelvételt a közbeszerzésen nyertes Soreco Research Kft. végezte (adatfelvételi jelentésük a kutatás belső honlapján elérhető). A régió és iskolatípus szerint rétegzett, a FEH-ek fenntartói és méretkategóriái szerint igazított reprezentatív mintán kívül szakértői mintában is történt adatfelvétel (28, képzéstípus és ellátott feladat szerint vegyes, innovatív, fejlesztési programokban résztvevő iskola).

Az adatfelvétel lezárulását követően elvégeztük az adattáblák létrehozását és az adatok tisztítását SPSS program alkalmazásával. Néhány új változót is létrehoztunk, illetve elvégeztük az adatok szervezeti szintű aggregálását. Az adatbázis használatának és az új változók létrehozása, illetve az elemzések átlátható nyomon követésének érdekében egy részletes Adatbázis-kezelési Útmutatót és változótáblát készítettünk, melyek a kutatás belső honlapján érhetőek el. Az adatbázis változásait, új változók létrehozását a változótábla megfelelő celláinak kitöltésével és syntax fájlok feltöltésével regisztráljuk. Az intézményben tanuló külföldi doktori hallgatók potenciális bevonása, valamint a későbbi angol nyelvű publikációk előkészítéseként angol nyelvre fordítottuk a felmérés kérdőívét és az Adatkezelési Útmutatót, valamint a változótábla egyes részeit.

A tisztított MoTeL adatbázis reprezentatív mintájában összesen 5063 pedagógus és intézményvezető válasza szerepelnek 656 feladatellátási helyről. A szakértői minta a reprezentatív mintában nem szereplő 195 pedagógus válaszait tartalmazza 28 iskolából. Az adatok elemzésének első lépéseként 2021. június közepére elkészítettük a reprezentatív mintán alapuló [Gyorsjelentést](#), melyet a kutatás honlapján publikáltuk, valamint számos különböző csatornán (lásd Disszemináció) terjesztettük. A Gyorsjelentést elektronikus levélben elküldtük minden olyan fenntartónak (6) és pedagógusnak (1918) is, akik jelezték, hogy értesülni szeretnének a felmérés eredményeiről.

Az adatok mélyebb szintű elemzéséhez kutatási terv készült. 13 témában kezdődött meg az adatok elemzése, részben egymással átfedő kutatócsoportokban. Az első eredményekről a 2021. évi Országos Neveléstudományi Konferencián két szimpóziumban fogunk beszámolni. Az elemzéseket hazai és külföldi szakmai folyóiratokban tervezzük publikálni.

10. Képzésben résztvevők kérdőíves adatfelvétele

A kérdőíves adatfelvételt később valósítjuk meg, mivel a tervezettől eltérően új, a gyakorló pedagógusok szakmai fejlődése és tanulása vizsgálatában alkalmazottól eltérő elméleti

keretrendszer és változórendszer kidolgozását láttuk szükségesnek. Az elmúlt év során kidolgozott humánökológiai rendszerünkben a mezo szintnek feleltetjük meg a képzési programot. A hallgatói vizsgálat elméleti keretrendszere és új változórendszere egyszerre szolgálja a mezoszintű tanulási terek megértését hozzákapcsolva a képzési programhoz, valamint strukturálja a képzésben résztvevők szakmai fejlődésének vizsgálatát. Az új elméleti alapozás újdonsága, hogy lehetővé teszi a képzési programok tanulás-fókuszú vizsgálatát, mely tehát nem a minőségbiztosításra, hanem a tanulók tanulására fókuszál.

Az önkéntes válaszadáson alapuló, nem reprezentatív online kérdőívet alkalmazó hallgatói adatfelvételt 2021. októberétől valósítjuk meg, az összes hazai osztatlan tanárképző intézménynek megkeresésével, valamint közösségi platformokon és személyes szakmai kapcsolatrendszeren keresztül. Az adattáblák létrehozása, adattisztítás után 2022 elején készül el a felmérés Gyorsjelentése.

IV. Empirikus adatfelvételek és az adatok feldolgozása,részelemzések (kvalitatív)

11. Iskolai esettanulmányok készítése

Az előzetesen kidolgozott részletes kutatási protokoll (elérhető a kutatás belső honlapján) alapján 2021. február és június között 6 iskolában került sor a dokumentumelemzésre és adatfelvételre (egyéni és csoportos interjúk, megfigyelések), a COVID-19 járványhelyzet miatt online formában. Az esettanulmányokon dolgozó munkacsoportok kétheti rendszerességgel tartott kutatói műhelyt. Az elkészült esettanulmány-tervezetek szakmai vitája szeptember végén indult, online műhelymegbeszélések keretében. Minden alkalommal többiskola esettanulmányát vitatjuk meg, majd ezen megbeszéléseken véglegesített változat kerül megvitatásra az érintett iskolákkal.

Az eredeti munkaterven túl az esettanulmányokat hazai és nemzetközi konferenciákon is bemutatjuk, valamint horizontális elemzési szempontok mentén publikáljuk.

12. Fókuszcsoportok beszélgetések a képzésben résztvevők körében

A hallgatói fókuszcsoportos beszélgetések pontos mintájának kiválasztását és az interjúk felvételét a hallgatói mérés eredményei alapján, 2022. januárjában tervezzük megvalósítani. A vizsgálandó területek a hallgatói felmérés elméleti keretrendszerében kerültek meghatározásra. A fókuszcsoportos interjúk tartalomelemzését 2022. március 31-ig fogjuk elkészíteni.

Projektmenedzsment

A kutatás kezdetén kialakított szakmai vezetés változatlanul működött. A kutatás irányító csoportjában Dr. Halász Gábor témavezetőkön kívül három szenior - a pályázatban pillérvezetőként jelölt - kutató vesz részt, akik rendszeresen (havonta-kéthavonta, az elmúlt évben online) tartott megbeszéléseken követik nyomon a kutatás megvalósítását. A projekt operatív irányítását Dr. Rapos Nóra végezte Bükki Eszter kutatási asszisztens közreműködésével.

Disszemináció

A kutatás során létrehozott szakmai anyagokat továbbra is a kutatás belső honlapján osztjuk meg és tároljuk (<https://sites.google.com/view/motelprojekt>). A szakmai munkát kiegészíti a kutatás webes felületének folyamatos fejlesztése (<https://nevtud.ppk.elte.hu/projektek/motel>), ahol a kutatással kapcsolatos híreket és eredményeket jelenítjük meg.

E kétnyelvű (magyar-angol) honlapon az Eredmények menüpont alatt publikáltuk a pedagógusfelmérés Gyorsjelentését, valamint egy, annak fő eredményeit bemutató Infografikát. E dokumentumokat a ResearchGate oldalán és levelezőlistáján kívül az ELTE

Pedagógia és Pszichológia Kar és a Neveléstudományi Intézet hírlevelben, honlapján és közösségi felületein is terjesztettük (2021.06.29. és 2021.07.08. között).

A kutatás eredményeiről hazai és nemzetközi konferenciákon számoltunk be, számszerűleg a tervezett két előadáshoz képest jóval több alkalommal. A MoTeL kutatáshoz kapcsolódóan jelenleg két nemzetközi publikáció áll megjelenés, illetve lektorálás alatt:

- Halász, G. From Teacher Education to Lifelong Teacher Learning and Teacher Innovation: the Case of Hungary. (*Springer tanulmánykötetben megjelenés alatt*)
- Szivák, J., Némethné Tóth, Á. *Theoretical framework model (TFM) for examining the professional development of teachers in the light of TALIS 2018 data.*

A 2020. november 5-7-én online megrendezett [Országos Neveléstudományi](#)

[Konferencián](#) a "Hazai szakmai műhelyek kutatási megközelítései a pedagógusok szakmai fejlődéséről és tanulásáról" címen szimpóziumot szerveztünk, melynek keretében egy előadásban mutattuk be a kutatást. E konferencián e szimpóziumtól független másik előadásban is beszámoltunk a kutatásról.

- *A pedagógusok folyamatos szakmai fejlődésének és tanulásának komplex kutatási megközelítése* (Halász Gábor, Rapos Nóra, Fehérvári Anikó, Szivák Judit, Bükki Eszter)
- *A pedagógusok folyamatos szakmai fejlődésének elméleti keretrendszere (AFM) a TALIS 2018 megállapításai tükrében* (Némethné Tóth Ágnes)

A 2021. szeptember 9-11-én online [ATEE \(Warsaw\) konferencián](#) három előadásban számoltunk be a kutatás eddigi eredményeiről:

- *Supporting the professional development and learning of teachers in the Hungarian regulatory system* (Rónay, Z., Szivák, J., N. Tóth, Á. and Salát, M.)
- *The complex conceptual framework and new research possibilities of teachers' professional development and learning* (Tókos, K., Rapos, N., Fehervari, A., Bükki, E., Kopp, E., Lénárd, S.)
- *Teachers' professional development and learning* (Czető, K., Lénárd, S., Rapos, N.)

A kutatás témavezetője a 2021. június 11-én online megrendezett **[ATEE-ELTE-EDiTE konferencián](#)** folytatott panelbeszélgetés során is hírt adott a kutatás céljairól és koncepciójáról a nemzetközi kutatókból és doktori hallgatókból álló közönség előtt.

A 2021. november 18-20-án megrendezendő Országos Neveléstudományi Konferencián két szimpóziumot szervezünk:

"A MoTeL kutatás (Model of Teacher Learning) eredményei a pedagógusok szakmai fejlődésének és tanulásának komplex értelmezése alapján"

- *A hazai pedagógusok szakmai fejlődésének és tanulásának mintázatai* (Rapos Nóra, Tókos Katalin, Nagy Krisztina, Szivák Judit, Fehérvári Anikó)
- *A pedagógusok tanulásnak értelmezésének lehetőségei egyéni tanulási szituációkban – új módszertani lehetőségek* (Rapos Nóra, Tókos Katalin, Nagy Krisztina, Eszes Fruzsina, Pesti Csilla)
- *A hazai pedagógusok tanulásának szervezeti támogatottsága* (Lénárd Sándor, Urbán Krisztián, Tóth-Pjeczka Katalin, Kovács Ivett)
- *A szakképzésben oktatók szakmai fejlődésének sajátosságai* (Bükki Eszter, Dr. Fehérvári Anikó)

"Szervezeti tanulás jellemzői – a MoTeL kutatás esettanulmányai alapján"

- *A tanárok tanulásának szervezeti kontextusa: a szakmai közösségek tanulási tere* (Kovács Ivett, Pongor-Juhász Orsi, Urbán Krisztián)

- *A tudás tartalmi területei és szerveződésük a közösségi tanulás során* (Kopp Erika, Tókos Kata)
- *A vezetés szerepe az intézményen belüli tanuló szakmai közösségek működésében* (Czető Krisztina, Lénárd Sándor, Tóth Pjeczka Katalin)
- *A szakmai tanulás iskolai esetei a COVID-19 világjárvány idején: előzmények és változások* (Kálmán Orsolya, Eszes Fruzsina, Antoni-Alt Petronella)